

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLOMOUCI

Filozofická fakulta

Katedra asijských studií

BAKALÁŘSKÁ DIPLOMOVÁ PRÁCE

Prototyp knihy 99 zajímavostí o Koreji: vzdělávání v Jižní Koreji

Prototype of a book 99 Interesting facts about Korea: education in South
Korea

Olomouc 2022 Kateřina Rohmová

Vedoucí bakalářské práce: doc. Mgr. David Uher PhD.

Prohlášení o samostatnosti

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci vypracovala samostatně a uvedla veškeré použité prameny a literaturu.

V Olomouci dne

Kateřina Rohmová

Anotace

Jméno a příjmení:	Kateřina Rohmová
Název fakulty a katedry:	Filozofická fakulta, Katedra asijských studií
Název práce:	Prototyp knihy 99 zajímavostí o Koreji: vzdělávání v Jižní Koreji
Vedoucí práce:	doc. Mgr. David Uher, PhD.
Počet stran:	39 stran (62 029znaků)
Počet titulů použité literatury:	40
Počet příloh:	11
Klíčová slova:	Jižní Korea, korejské vzdělávání, korejské školství, prototyp knihy

S postupem doby i v České republice stoupá zájem o kurzy korejštiny, stále více studentů se každoročně hlásí na vysokoškolské obory jako Koreanistika a na trhu se začínají objevovat nové naučné materiály a publikace. Jedním z důvodů, proč výuka tohoto jazyka začala být populární je rozrůstající se počet fanoušků korejské popové hudby a filmové produkce. Avšak většina čtenářů, kteří mají zájem o korejské tituly, musí být vybavena znalostí angličtiny, neboť překladů do češtiny je velmi málo. Proto je cílem této bakalářské práce vytvořit prototyp knihy *99 zajímavostí o Koreji: vzdělávání v Jižní Koreji*. Produkt je určený převážně českým zájemcům o Koreu a zpracování bude snadno pochopitelné. Struktura je sestavena podle *99 zajímavostí z Japonska* J. Janoše a obsah je inspirován konkrétně pátou kapitolou: *Systém japonských škol a japonština*. Na rozdíl od Janošovy knihy, tato bakalářská práce bude sestávat z faktů spojených výhradně se vzděláváním v jihokorejském prostředí. Na začátku vymezím základní pojmy, se kterými budu pracovat v následující kapitole. Praktická část se skládá z obsahu knihy a zpracovaná kapitola *Systém korejských škol a korejština*, bude pojednávat o historii školství, nynějším systému primárního, sekundárního a terciálního vzdělání a část kapitoly bude věnována i korejskému jazyku jako takovému. V teoretické části bude zahrnuta analýza obsahu a detailní popis postupu při tvorbě knižního prototypu. Nakonec bude celý produkt zhodnocen a bude provedena SWOT analýza.

Abstract

Author:	Kateřina Rohmová
Name of faculty and department:	Faculty of Arts, Department of Asian studies
Title:	Prototype of a book 99 interesting facts about Korea: education in South Korea
Supervisor:	doc. Mgr. David Uher, PhD.
Number of pages and characters:	39 pages (62 029characters)
Number of sources:	40
Number of appendices:	11
Keywords:	South Korea, korean education, korean schooling system, book prototype

Over time, even Czech people had become more interested in taking Korean lessons, the number of students applying to courses such as Korean studies increases every year, and new educational materials and publications are slowly appearing. One of the reasons why this language has become so popular is the growing number of fans of Korean pop music and movie production. However, most readers who are interested in Korean titles must be equipped with knowledge of English, as there are very few translations into Czech. Therefore, the aim of this bachelor thesis is to create a prototype of the book *99 interesting facts about Korea: education in South Korea*. The product is intended mainly for those interested in Korea and it will be easy to understand even for lay readers. The structure is compiled according to the *99 interesting facts from Japan* by J. Janoš and the content is specifically inspired by the fifth chapter: The System of Japanese Schools and Japanese language. Unlike Janoš's book, this bachelor's thesis will consist of facts related only to education in the South Korean environment. At the beginning I will define the basic notions, which I will work with in the following chapter. The practical part will encompass the book's content and the chapter: The System of Korean Schools and Korean. It will include information about the history of education, the current system of primary, secondary, tertiary education and about the Korean language as such. The theoretical part will consist of an analysis of the content and a detailed description of the process of creating the book prototype. Finally, the whole product will be evaluated and a SWOT analysis will be performed.

Ráda bych poděkovala své rodině za podporu a vedoucímu mé práce doc. Mgr. Davidu Uhrovi, Ph.D., za jeho cenné rady a trpělivost.

Obsah

Ediční poznámka.....	7
Úvod.....	9
1 Představení knihy 99 zajímavostí z Japonska	10
2 Produkt 99 zajímavostí z Koreje: vzdělávání v Jižní Koreji.....	11
2.1 Obsah prototypu knihy 99 zajímavostí z Koreje: vzdělávání v Jižní Koreji.....	12
2.2 Kapitola Systém korejských škol a korejština (podkapitoly 59. – 66.).....	12
2. 2. 1 Vývoj korejského školství v minulosti.....	12
2. 2. 2 Jesle a mateřské školy	17
2. 2. 3 Systém základních a středních škol.....	18
2. 2. 4 Studium na vysokých školách.....	19
2. 2. 5 Korejšтина a její vztah k angličtině.....	21
2. 2. 6 Čínské znaky v korejšтинě	23
2. 2. 7 Korejské písmo	24
2. 2. 8 Kaligrafie	28
3 Analýza	30
4 SWOT Analýza.....	32
Závěr	35
Resumé.....	36
Seznam použitých pramenů a literatury	37

Ediční poznámka

Pro přepis korejských názvů do latinky ve své práci používám českou odbornou transkripci korejštiny, která vychází z mezinárodně rozšířené verze transkripce McCune – Reischauer. Výjimkou jsou obecně známá slova, jako *Soul* a *Hallyu*, která uvádím v transkripci populární. Přepisy jsou v textu odlišeny kurzívou.

Seznam příloh

Tabulka 1	18
Tabulka 2	22
Tabulka 3	27
Schéma 1	23
Obrázek 1	24
Obrázek 2	26
Obrázek 3	26
Obrázek 4	27
Obrázek 5	28
Obrázek 6	29
Obrázek 7	30

Úvod

Jižní Korea s postupem času čím dál více vstupuje do povědomí lidí po celém světě. Korejská populární hudba, filmová produkce nebo i umění kaligrafie dnes nejsou jen velkou neznámou, stávají se populárními tématy napříč společnostmi. Neopomenutelný je Oscarový snímek, *Parasite*, který prohloubil nadšení pro korejskou kulturu a otevřel téma fungování korejské společnosti i mezi cizinci. *Hallyu*, vlna popularizace jihokorejské kultury je ve fázi rozkvětu již řadu let. I přes urputné snahy mnoha lingvistů, je však korejská literatura přeložená do českého jazyka stále nedostatkovým zbožím na knižním trhu. Překládání celého titulu, je náročná a zdlouhavá práce, která může trvat i roky. Nemluvě o náročnosti tvorby originálního díla.

Jiří Janoš, autor předlohy mé práce, je jedním z lingvistů, který se desítky let věnuje publikaci japonské a korejské literatury. Jeho kniha, *99 zajímavostí z Japonska* je jen jednou z mnoha, které zpracoval nebo se na nich podílel. Kvalitní a čtivé zpracování této knihy mě inspirovalo k tvorbě kapitoly o školském kurikulu v jihokorejském prostředí. V průběhu tvorby jsem čerpala z mnoha cizojazyčných zdrojů, převážně v anglickém jazyce. Ačkoliv je jazyková výbava v angličtině mezi akademiky dnes téměř nutností, mezi průměrnými Čechy, je pokročilá znalost tohoto jazyka stále v nedostatečné míře. Obsahově komplexní kniha jako *99 zajímavostí o Koreji*, možná nepokrývá veškerá zajímavá témata o Jižní Koreji, ale mohla by být alespoň vhodným úvodem do tématu korejských reálií pro českou laickou většinu.

Každoročně roste počet studentů, kteří mají zájem o studijní obory jako je Korejšтина pro hospodářskou praxi, to můžeme s největší pravděpodobností přičíst rostoucí popularitě korejského hudebního a filmového průmyslu. Věřím, že tento stoupající trend, je třeba dále podporovat a rozšířit množství dostupných studijních materiálů, což je cílem mé bakalářské práce.

1 Představení knihy 99 zajímavostí z Japonska

Předloha, ze které má bakalářská práce vychází, se nazývá *99 zajímavostí z Japonska*, autorem této knihy je Jiří Janoš¹. Byla poprvé vydána v Praze ve vydavatelství Albatros v roce 1984. Kniha obsahuje 99 faktů o Japonsku rozdělených podle témat a zpracovaných do sedmi kapitol, které obsahují následující oblasti:

1. Známa, a přece neznámá slova
2. Minulost – tradice – svátky – slavnosti
3. Hry – zábavy – sport
4. Japonské pohádky
5. Systém japonských škol a japonština
6. Kultura a umění
7. Život v dnešním Japonsku.

Pátá kapitola s názvem Systém japonských škol a japonština, která je předlohou pro praktickou část mé bakalářské práce, obsahuje následující podkapitoly:

- Vývoj japonských škol v minulosti
- Jesle a mateřské školy
- Systém základních a středních škol
- Studium na vysokých školách
- Japonština a její vztah k jiným jazykům
- Čínské znaky v japonštině
- Slabičné abecedy v japonštině
- Kaligrafie

Každá podkapitola představuje jeden vybraný fakt spadající do tematiky kapitoly. Jednotlivé fakty jsou poměrně obsáhlé a autor zde ve značné míře používá přirovnání a přiřazuje informacím historický kontext.

Kniha, ačkoliv se řadí do naučné literatury, má velmi poutavou formu a zpracování vyhovuje i laickému čtenáři. Má práce je inspirována touto knihou, protože její strukturu

¹ PhDr. Jiří Janoš se narodil v Praze roku 1942 vystudoval japanologii a koreanistiku. Působí jako nezávislý publicista a překladatel. Mezi jeho díla patří například *99 zajímavostí z Japonska*, *Tajemná země Nippon* a *Dokonale utajená Korea*.

považují za kvalitativně i kvantitativně dostačující pro čtenáře, kteří se o japonskou kulturu teprve začínají zajímat. Dále je v knize k nalezení také mnoho odkazů a specializovanějších témat i pro odbornou veřejnost. Autor například srovnává japonský a český jazyk, zvyky nebo kulturně-historické pozadí. Podoba předlohy je zpracována interaktivní formou a obsahuje tabulky, vysvětlivky a obrázky. V polovině knihy se také nachází několik autentických fotografií Japonska pro lepší představu čtenáře.

Jelikož zpracovávám prototyp knihy, přistupuji k zadanému tématu jako by měla být práce publikována, proto se v praktické části snažím co nejvíce držet Janošovy předlohy a v teoretické části se zabývám nejen analýzou vybrané zpracované kapitoly, ale také SWOT analýzou² konečného potenciálního produktu. V ideálním případě, by tato bakalářská práce měla nejen poukázat na nedostatek přeložených titulů o Jižní Koreji na českém trhu, ale také být návrhem pro reálné zhotovení produktu a jeho uvedení na trh v následujícím období.

2 Produkt 99 zajímavostí z Koreje: vzdělávání v Jižní Koreji

V této části bakalářské práce předložím zpracovanou kapitolu prototypu zaměřenou na vzdělávání, historii a systém školství v Jižní Koreji. Dále, dle osnovy připojuji fakta o písmu a jazyce, celou část zakončuji představením podkapitoly o kaligrafii.

V následující kapitole se snažím co nejvěrněji konstruovat obsahy podkapitol v prototypu *99 zajímavostí z Koreje: vzdělávání v Jižní Koreji*, dle předlohy. Ačkoliv, kvůli zachování správnosti předložených informací nahrazuji Janošovu podkapitolu *Slabičné abecedy v japonštině*, podkapitolou s názvem *Korejské písmo*. Podkapitolu *Japonština a její vztah k jiným jazykům*, podkapitolou *Korejština a její vztah k angličtině*, jelikož anglický jazyk nejznatelněji proniká do novodobé jihokorejské slovní zásoby.³

Prototyp zpracovávám tak, aby po dokončení celé knihy mohl být publikován. Ale obchodní a marketingový proces zavedení této publikace na trh není detailně popsán, protože hlavním účelem praktické části této práce je tvorba jedné vzorové kapitoly.

² Nástroj strategického plánování

³ Více na 22s. Viz Tabulka č. 2.

2.1 Obsah prototypu knihy 99 zajímavostí z Koreje: vzdělávání v Jižní Koreji

V této kapitole je vyličen navrhovaný obsah zhotoveného produktu. V následujících kapitolách bude podrobněji popsán obsah páté kapitoly s názvem Systém Korejských škol a korejština.

Úvod

- 1. – 21. Vysvětlení korejských pojmů
- 22. – 43. Mýty – tradice – svátky
- 44. – 51. Tradiční korejské hry a sporty
- 52. – 58. Korejské pohádky
- 59. – 66. Systém korejských škol a korejština
 - 59. Vývoj korejských škol v minulosti
 - 60. Jesle a mateřské školy
 - 61. Systém základních a středních škol
 - 62. Studium na vysokých školách
 - 63. Korejšťina a její vztah k angličtině
 - 64. Čínské znaky v korejštině
 - 65. Korejské písmo
 - 66. Kaligrafie
- 67. – 78. Korejská kultura a umělecké tendence
- 79. – 99. Život v dnešní Jižní Koreji

2.2 Kapitola Systém korejských škol a korejština (podkapitoly 59. – 66.)

Tato kapitola obsahuje podkapitoly 59. – 66. dle obsahu knihy.

2. 2. 1 Vývoj korejského školství v minulosti

Východoasijská společnost byla již od starověku ovlivňována konfucianismem⁴. Konfuciánské hodnoty, jako harmonie a úcta k tradicím jsou v mnoha asijských zemích oceňovány v rozličných aspektech každodenního života dodnes, například ve školách, komunitách a v politice.⁵ Ačkoliv je tento přístup silně zakořeněn, je do určité míry velmi

⁴ systém myšlenek a názorů založených na učení Konfucia, mudrce žijícího v letech 551 až 479 př. n. l, pocházející ze starověké Číny

⁵ OH HWANG, 1993, 35.

rigidní, jelikož zdůrazňuje své tradiční hodnoty spíše, než rozvíjí nové myšlenky. Konfuciánská doktrína⁶ vštěpuje, že lidé by se měli řídit podle toho, co od nich společnost očekává.⁷ Korejci se učí, že základem správného chování je synovská zbožnost a oddanost ať už společnosti, nebo rodině.⁸ Hodnota vzdělání je důležitým kulturním prvkem korejské společnosti a je primárně založena na konfuciánském učení.⁹ Tradičně je role učitele stěžejní v utváření charakteru studenta a povolání pedagoga je chováno ve velké úctě.¹⁰

Již před rozdělením Severní¹¹ a Jižní Koreje¹² bylo školní prostředí tvořeno školami státními a soukromými. Tyto školy ale měly styl výuky zcela odlišný od toho dnešního a byl vytvořen po vzoru konfucianismu. Nejzásadnější reformy vzdělávání začaly až koncem 19. století. Po dobu 40 let od roku 1905 do roku 1945 Japonsko napadlo a kolonizovalo Koreu. Byla zavedena japonská vláda, ve škole se učila japonština a Korejci byli ustavičně potlačováni. Vzdělávací systém, dříve založený na konfuciánských osnovách, se změnil v období japonského vzdělávacího systému. Téměř půl století diktátorská vláda posilovala svou moc centralizací školských institucí. Uniformita¹³ byla v tomto období považována za hlavní charakteristiku vzdělávacího paradigmatu. Například na základních školách byla výuka omezena na ty předměty, které byly považovány za důležité, a vyšší vzdělanost nad rámec základního vzdělání nebyla podporována. Tato omezení zabraňovala vytváření názorové diverzity¹⁴, která by mohla být hrozbou pro japonskou okupační vládu v Koreji.¹⁵

Po Korejské válce¹⁶ v roce 1953, byla země značně zdevastována. Sever byl územně i režimově definitivně odpojen od jižní části korejského poloostrova. Korejská republika¹⁷

⁶ nauka, soustava zásad

⁷ (IZ) RHEE, *The importance of creativity education in Confucian culture. Maximizing human potential.*

⁸ OH HWANG, 1993, 32-37.

⁹ LEVENT a PEHLIVAN, 2017, 321-330.

¹⁰ SIU, 1992. STROM, GRISWOLD a SLAUGHTER, 1981, 243-260.

¹¹ KLDK, Korejská lidově demokratická republika

¹² KR, Korejská republika

¹³ Jednotnost, (vynucená) jednotvárnost

¹⁴ rozmanitost

¹⁵ (IZ) Ministry of Education & Human Resources Development, 2004.

¹⁶ Válka mezi severní a jižní částí korejského poloostrova, od roku 1950 do roku 1953.

¹⁷ Jižní Korea

se dostala pod vliv Spojených států¹⁸, naproti tomu Korejská lidově demokratická republika¹⁹ zůstala pod vlivem socialistických zemí, Číny²⁰ a SSSR²¹.²²

Nový systém²³ v Jižní Koreji měl za úkol zpřístupnit vzdělávání všem studentům bez rozdílu, ale i přesto socioekonomické postavení rodiny studenta mělo přímý dopad na kvalitu vzdělání, kterého mohl dosáhnout.²⁴ Specificky, nové zásady zahrnovaly převýchovu učitelů, snižování negramotnosti dospělých, obnovu korejského jazyka a rozšiřování vzdělávacích institucí. Během vlády *Pak Čung Huie*,²⁵ byly veškeré veřejné školy soustředěny a staly se agendou centralizovaného Ministerstva školství. Na konci 80. let devatenáctého století bylo toto ministerstvo odpovědné za správu škol, vydávání certifikátů učitelů, vytváření školních osnov a také regulaci tvorby výukových materiálů. Ačkoli byl centralizovaný vzdělávací systém v Koreji založen na přísných vládních nařízeních a kontrolách, tento trend se pomalu začal přeměňovat v decentralizovanější vzdělávací politiku. V souladu se zákonem o místní samosprávě z roku 1991 národní Ministerstvo školství přesunulo odpovědnost za rozpočtové plánování a správu škol na úřady nižších správních celků²⁶.²⁷ Tato reforma vzdělávání byla inovativní, jelikož představovala nový směr, který zdůrazňoval rozmanitost spíše než uniformitu. Například, studenti byli během japonské okupace nuceni učit se jen určenou škálu předmětů bez ohledu na jejich zájmy a schopnosti. Jinými slovy, nová reforma zohledňovala i potřeby a názory studentů.²⁸

Velkolepý pokrok Jižní Koreje²⁹ v oblasti modernizace a hospodářského růstu od korejské války lze přičíst ochotě jednotlivců investovat do vzdělávání velké množství finančních zdrojů.³⁰ Jihokorejské národní vzdělávací programy se těšily velké přízni. Vznikaly nové vědecké instituce, gramotnost dospělého obyvatelstva stoupala a na konci 80. let již byla přibližně na 93 %. Výdaje na podporu vzdělávání obyvatelstva byly

¹⁸ USA

¹⁹ KLDK, Severní Korea

²⁰ Čínská lidová republika

²¹ Svaz sovětských socialistických republik

²² PARK, 2021, 3.3: 138-152.

²³ Obdobný školskému systému v USA

²⁴ YOON, 2014, 173-200.

²⁵ 박정희, Korejský diktátor a státník od 1961 do 1979, moci se ujal po vojenském převratu v 1961.

²⁶ Regionální a provinční

²⁷ Ministry of Education & Human Resources Development, 2004.

²⁸ PARK, 2021, 3.3: 138-152.

²⁹ Zázrak na řece Han, období ekonomického rozkvětu, začalo za vlády *Pak Chung huie*

³⁰ KIM, 1991.

velkorysé, v roce 1975 dokonce činily 13,9 % celkových vládních výdajů.³¹ Investice do školství nesly pozitivní změny, a to se odrazilo i na ekonomickém vývoji země. Na druhou stranu sociální tlak na vzdělanost jednotlivců umocňoval problémy, se kterými se Korea potýká dodnes.³²

Jihokorejci připisují větší váhu známkám dítěte než kognitivnímu vývoji osobnosti a věří, že studijní výsledky jejich potomka realističtěji odrážejí jeho budoucí šanci na úspěch v nelítostném kompetitivním prostředí.³³ Oproti českému modelu, jsou korejští rodiče často až nezdravě angažováni ve studijním životě svého dítěte, pravidelnou kontrolou domácích úkolů nebo až úplným vytěsněním volnočasových aktivit ve prospěch dalšího vzdělávání.³⁴ Navíc sami studenti ve většině případů touží zlepšit své socioekonomického postavení ve společnosti. Jsou dále motivováni vidinou získání obdivu svých učitelů a uznání své rodiny. Dobré vzdělání je podmínkou dosažení lukrativní pozice, například v současnosti velmi žádaném terciálním sektoru.³⁵ Mnozí současní jihokorejští pedagogové si uvědomují nedostatky rigidního školského systému, jehož hlavním cílem je připravit studenta na zkoušku³⁶ pro přijetí na vysokou školu nebo univerzitu.³⁷ Jinými slovy, při přijímacích zkouškách na vysoké školy a univerzity panuje extrémní konkurence, která také úzce souvisí s omezenou možností uplatnění v zaměstnáních. Čím prestižnější univerzitu student absolvuje, tím lepší uplatnění na trhu práce může v budoucnu získat.

Vzdělávací horečka³⁸ také definovatelná jako excesivní nadšení pro vzdělání se projevuje ve formě horečného kladení důrazu na úroveň dosaženého vzdělání.³⁹ Vysokoškolský titul z prestižního vzdělávacího institutu je v mnoha případech dokonce považován za jeden z ukazatelů životního úspěchu. Ctižádost rodičů je tak silná, že požadují pro své děti stále kvalitnější vzdělání a jsou za něj ochotni zaplatit jakkoli vysokou cenu.⁴⁰ Tato vzdělávací mánie ovšem přinesla i mnoho pozitiv. Rapidní navýšení průměrné vzdělanosti korejského obyvatelstva umožnilo mimo jiné dynamický ekonomický rozvoj,

³¹ (IZ) KEDI, 2017

³² (IZ) Education Fever: Society, Politics, and the Pursuit of Schooling in South Korea. *Journal of Asian Studies*.

³³ STEVENSON a LEE, 1991, 55.

³⁴ STROM a LEUNG, 1988, 12-16.

³⁵ SCHNEIDER a LEE, 1991.

³⁶ Scholastic ability test

³⁷ STEVENSON a LEE, 1991,22.

³⁸ Ang. *Education fever*

³⁹ (IZ) Education Fever: Society, Politics, and the Pursuit of Schooling in South Korea. *Journal of Asian Studies*, 2003.

⁴⁰ YOON, 2014, 173-200.

který setrvává ve stoupajícím trendu i v dnešní době a zajišťuje Jižní Koreji konkurenceschopnost i na mezinárodní scéně.

Avšak horečnaté nadšení pro vzdělání se stává spíše přítěží, pakliže podněcuje ke slepé snaze získat vysokoškolský titul v lukrativním odvětví, které neodpovídá individuálním zájmům a schopnostem jedince. V krajním případě dochází i k vyhoření ještě před ukončením studia.⁴¹

Jak již bylo uvedeno, učební plán i školní osnovy jsou obsahem zákona o školství a upravovány Ministerstvem školství. Kurikulum bylo již několikrát revizováno, například v problematice disciplíny v učebnách.⁴²

Disciplína v korejském školním systému nebyla považována za problematickou od doby, kdy byly v 80. letech 19. století zavedeny moderní školní instituce. Korejská kultura tradičně klade velký důraz na vzdělání. Tudíž je učitelská profese v korejské společnosti vnímána jako autorita a budí přirozený respekt.⁴³

Používání tělesných trestů v korejských školských zařízeních je stále předmětem mnohých diskuzí.⁴⁴ Starší generace považovaly roli tělesných trestů v procesu učení za samozřejmost, zatímco nová generace dnes už pohlíží na tělesné tresty jako na porušování základních lidských práv. Došlo k velké kontroverzi ohledně směrnice korejského Ministerstva školství o tělesných trestech ve školách, která je povolovala v omezené míře a pouze tehdy, když to bylo pro vzdělávací účely nevyhnutelné.⁴⁵ Navzdory mnoha debatám se většina učitelů a rodičů stále domnívala, že fyzické tresty nebo hrozba tělesnými tresty jsou jediným způsobem, jak kontrolovat špatné chování studentů. Zrušení by údajně vytvořilo prostředí, ve kterém by se studenti chovali neadekvátně a začali by projevovat nedostatek respektu vůči svému učiteli.

Fyzické tresty v jihokorejských školách byly definitivně zakázány až roku 2011 novelou Ministerstva školství.⁴⁶ Avšak nepřímé⁴⁷ fyzické tresty jsou dodnes praxí na mnoha základních a středních školách.

⁴¹ LEE, 2002.

⁴² THE SCHOOL CURRICULUM OF THE KOREA REPUBLIC, 2004

⁴³ YUM, 2000.

⁴⁴ PARK, 2002.

⁴⁵ KOREA TIMES, 2004.

⁴⁶ (I)Z)THE SCHOOL CURRICULUM OF THE KOREA REPUBLIC, 2011.

⁴⁷ Například nucený běh, posilování, protahování, klečení nebo i držení těla v bolestivých pozicích.

Soudobý korejský systém veřejného vzdělání je rozdělen do tří stupňů: šest let základní školy, tři roky druhého stupně, tři roky střední školy a dva roky vysoké školy nebo čtyři roky univerzity.⁴⁸

2. 2. 2 Jesle a mateřské školy

Stupně vzdělání jsou děleny na předškolní, do šesti let, základní od sedmi do dvanácti let a střední ve dvou úrovních⁴⁹ od 13 do 18 let věku dítěte. Vysokoškolské a univerzitní vzdělání není omezené věkovou hranicí, pokud student dokončil vyšší střední stupeň. Celková školní docházka je povinně stanovena na 9 let.

Co se týká předškolního vzdělávání, to v Korejské republice povinné není. Rodiče dětí se mohou rozhodnout, dle vlastního uvážení, zda chtějí svého potomka zapojit do sociální skupiny dříve nebo až od sedmi let. S postupem času však každoročně stoupá počet dětí, které nastupují do předškolních zařízení, tento trend může mít spojitost i s faktem, že se kompetitivní pracovní prostředí stále vyostřuje a oba rodiče se vracejí na své pracovní pozice, jakmile je to možné.

Ve věku od tří do pěti let mohou jihokorejské děti navštěvovat mateřské školky. Ty mají primárně za úkol rozvíjet pohybové, sociální a komunikační dovednosti. Ale velmi oblíbené jsou i specializované školky, kde se děti učí již od tří let angličtinu pod dohledem rodilých mluvčích. Před sedmdesáti lety byly instituce předškolního vzdělávání zakládány převážně náboženskými a soukromými podniky, v současné době již existuje i mnoho státem založených zařízení a předškolní docházka je silně doporučována.⁵⁰

Kromě mateřských školek, stojí za zmínku i Dětská centra, také nazývána *örinidžip*⁵¹, tato jsou zařízením poskytující dětskou péči a hlídání, nikoliv výuku.

⁴⁸ Ministerstvo školství a rozvoje lidských zdrojů, 2004.

⁴⁹ Nižší střední a Vyšší střední vzdělání

⁵⁰ (IZ) KEDI (Korean Educational Development institute), 2017.

⁵¹ 어린이집

2. 2. 3 Systém základních a středních škol

Tabulka 1 – Model současného školského systému v Korejské republice⁵²

	Vzdělání	Úroveň	Ročníky	Věk	Doba
	Primární	Základní/první stupeň	1–6	8–13	6
	Nižší střední	Druhý stupeň	1–3	13–15	3
	Sekundární	Střední školy	9–12	16–18	3
	Odborné	Střední odborné školy	2–3	17–18	2
	Odborné	Nižší odborná vysoká škola			2
	Terciální	Bakalářské studium			4
	Terciální	Magisterské studium			2
	Terciální	Doktorské studium			3

V roce 1949 byl zaveden 6-3-3-4 lineární výukový systém⁵³, který je platný dodnes. Je určena základní povinná školní docházka, která je neplacená. Školní rok má dva semestry. První semestr trvá od března do července a druhý od září do února.

Kurikulum⁵⁴ stanovené osnovami základních škol se skládá z deseti hlavních předmětů; Korejský jazyk, společenské vědy, mravní výchova, matematika, přírodní vědy, tělesná výchova, hudba, výtvarné umění, praktické dovednosti a cizí jazyk.⁵⁵

V Jižní Koreji jsou veřejné školy, oproti soukromým institucím, zdarma.

Druhý stupeň jihokorejského vzdělávacího systému neboli Nižší střední školy⁵⁶ mají osnovy obsáhlejší a jejich součástí jsou i volitelné předměty. Studenti si mohou vybrat mezi studiem technického zaměření nebo domácích věd⁵⁷. Osnovy povinných předmětů navazují na to, co se děti učily na základní škole.

⁵² (IZ) Education System in South Korea. *Scholaro pro*.

⁵³ (IZ)KEDI (Korean Educational Development), 2017.

⁵⁴ Obsah vzdělávání a metody jeho osvojování

⁵⁵ (IZ)THE SCHOOL CURRICULUM OF THE KOREA REPUBLIC, 2004.

⁵⁶ Viz. Tabulka 1.

⁵⁷ V českém prostředí: *Člověk a svět práce*.

Na všech Vyšších středních školách v Koreji se vyučuje korejský, společenské vědy, matematika, přírodní vědy, tělesná výchova, výtvarné umění, praxe a mravní výchova. Většina vyšších i nižších středních škol je i dnes rozdělena na chlapecké a dívčí školy, ale počet koedukovaných škol, přesto stále roste. Vyšší střední školy jsou také rozděleny mezi akademické a odborné.⁵⁸ Některé elitní instituce na úrovni vyššího středního vzdělání, se výhradně zaměřují na přípravu studentů k přijímacím zkouškám na prestižní soukromé univerzity. Mohou také mít vlastní osnovy, které se liší od ostatních institucí. Avšak musejí se podrobovat častým kontrolám Ministerstva školství. Na 60 % středních škol přijímací řízení probíhá jako loterie⁵⁹, stejně jako na nižší střední školy. Zbýlých 40 % má však vysoce kompetitivní přijímací proces. Uchazeči jsou posuzováni na základě dosaženého GPA⁶⁰ a dalších kritérií.⁶¹ Ve většině škol jsou studenti povinni nosit školní uniformy a vlastní jmenovky.⁶² Školní hodiny trvají od sedmi hodin ráno a končí mezi 14 hodinou odpolední a 23 hodinou večerní⁶³.

Nejnovější kurikulum se radikálním způsobem odklání od předchozích šesti verzí v tom, že studenti jsou v současnosti více vedeni ke kreativitě a ke snaze o svůj vlastní výzkum, individuální či skupinový.⁶⁴

Studium na vysokých školách bude podrobněji popsáno v následující podkapitole.

2. 2. 4 Studium na vysokých školách

Asi 80 % vysokých škol je soukromých. Ale podle zákona jsou všechny vysoké školy provozovány pod dohledem Ministerstva školství. Ministerstvo kontroluje například výši školného, kvalifikaci učitelů, učební programy nebo požadavky na absolvování. Od roku 1994 probíhá reforma směřující k větší autonomii⁶⁵ vysokých škol.

Soukromé školy si mohou vytvářet vlastní přijímací testy. U přijímacích zkoušek na vysoké školy a univerzity se asi ze 40 % přihlíží k výsledkům dosaženým během předchozího studia. Korejské univerzity a vysoké školy přijímají studenty na základě výsledků z přijímacího řízení. *Sunung*⁶⁶, oficiálně známá i jako „College Scholastic

⁵⁸ (IZ) Ministry of Education & Human Resources Development, 2004

⁵⁹ Náhodný výběr ve spádové oblasti.

⁶⁰ Grade point average

⁶¹ (IZ) School in South Korea – Learn about their education system. *90 Day Korean*

⁶² (IZ) Ministry of Education & Human Resources Development, 2004

⁶³ pro středoškoláky

⁶⁴ LI, 1998, 677–703.

⁶⁵ funkční samostatnost, samospráva

⁶⁶ 수능

Ability Test⁶⁷ je zkouška, která trvá celkem 8 hodin. Tato zkouška se koná v listopadu a v den konání se celá země na tuto událost soustředí. Dokonce i dopravní podniky vynakládají maximální úsilí, aby každý student dorazil na místo konání včas a zastavuje se letecký provoz, aby studenty při poslechové části nerušil hluk startujících motorů.

Při zkoušce se celkem testuje devět předmětů, přičemž si studenti mohou zvolit ze kterých budou zkoušku skládat. Jediným povinným předmětem pro každého bez výjimky je korejština. Tato zkouška je považována za jednu z nejnáročnějších přijímacích zkoušek na světě.

Ačkoli je výsledek zkoušky Sunung nesmírně důležitý, univerzity při výběru studentů navíc zohledňují i různá další kritéria jako GPA a doporučující dopisy od učitelů.

Studenti z venkovských oblastí Jižní Koreje, mají stanovené jiné podmínky při přijímacím řízení, toto stanovila korejská vláda, jelikož tito studenti mají omezený přístup ke studijním materiálům, které poskytují soukromé doučovací instituty a akademie, což je znevýhodňuje oproti obyvatelům větších měst.

V případě univerzit, standardní délka bakalářského studia činí čtyři roky a je možné na něj navázat magisterským. Magisterské studium obvykle trvá další dva roky a může pokračovat doktorským studiem.

Alternativně si mohou studenti vybrat vysokou školu a získat kratší přidružený titul. Většina studentů se před zahájením pracovního života snaží dosáhnout jednoho z druhů vyššího vzdělání, protože titul jim umožní ucházet se o vysoce kvalifikované pozice.

V Jižní Koreji v současné době existuje více než 400 univerzit a vysokých škol. Naprostá většina nejprestižnějších a nejžádanějších univerzit se nachází v hlavním městě, Soulu.

Zkratka SKY je tvořena prvními písmeny názvů nejuznávanějších univerzit v Jižní Koreji: Soulská Národní Univerzita, Korejská Univerzita a *Yonsei* Univerzita. Předpokladem je, že každý absolvent jedné z těchto univerzit má nejvyšší pravděpodobnost získání zaměstnání v nejvyšších pozicích, které může trh práce nabídnout. Podle žebříčku QS Asia University Rankings⁶⁸, který hodnotí nejlepší vzdělávací instituce v Asii, jsou SNU⁶⁹ a Korejská Univerzita na 11. a 12. místě, *Yonsei* Univerzita se řadí na 21. místo. Není tedy překvapením, že SKY jsou často označovány jako „velká trojka“. Mnoho programů je vyučováno v angličtině, a tak i zahraniční a výměnní studenti často volí jednu z těchto univerzit během svého pobytu v Jižní Koreji. SKY jsou cílem mnoha studentů,

⁶⁷ Zkratka CSAT

⁶⁹ Soulská Národní Univerzita

ale kampusy těchto univerzit jsou mimo jiné i oblíbenými turistickými destinacemi. Místní i zahraniční turisté každoročně přijíždějí obdivovat architekturu budov a procházet se mezi rozkvetlými stromy třešní, které lemují cesty kolem budov.⁷⁰

Školné na univerzitách se může vyšplhat až na 200 000 CZK ročně, ačkoli konkrétní výše školného závisí na univerzitě. Naštěstí, i jihokorejští a zahraniční studenti z ekonomicky slabších rodin mohou dosáhnout univerzitního a vysokoškolského vzdělání díky poskytovaným stipendijním programům.

Většina univerzit vyučuje škálu studijních oborů podobně jako české školy. Existují však i některé univerzity na rozmanitá vzdělávací odvětví, z nichž nejvýznamnější je KAIST⁷¹, která se specializuje na přírodní vědy a technologie. Tato univerzita se dokonce řadí na 22. místo ve světovém žebříčku nejlepších univerzit. Studenti na univerzitách musejí splnit minimum 130 kreditů⁷², aby mohli odpromovat, na českých univerzitách je toto číslo vyšší⁷³, ale to je způsobeno rozdíly v kreditovém systému.⁷⁴

Jižní Korea je považována za jednu ze zemí dosahující nejvyšší úrovně vzdělanosti. Důraz na vzdělání je na společnost kladen ustavičně, od útlého věku až po dosažení titulu.⁷⁵ V posledních letech se rozmohl také trend 1- 2letého studia v zahraničí. Podle statistiky OECD z roku 2019 je Korejská republika zemí, jejíž populace dosahuje až 70 % vysokoškolského a univerzitního vzdělání. Výsledky tohoto výzkumu zařadily Koreu na první místo v této kategorii.⁷⁶

2. 2. 5 Korejšťina a její vztah k angličtině

Přestože korejské písmo je naučitelné takřka za den, jak také bylo záměrem, korejšťina jako jazyk je jeden z nejobtížnějších na světě. Na rozdíl od češtiny, která se řadí mezi slovanské jazyky, je korejšťina zcela izolovaná a nemá přímé příbuzenství s žádným jiným jazykem. Korejšťina se typologicky řadí mezi tzv. aglutinační jazyky, obsahuje mnoho gramatických jevů, jako například velký počet morfémů⁷⁷ řazených za sebou a připojovaných ke kořenům slov.⁷⁸

⁷⁰(IZ) What are the top SKY universities and why does everyone want to get there? *World.UZ*.

⁷¹ Korea Advanced Institute of Science and Technology

⁷² Bakalářské studium

⁷³ Minimum 180 kreditů.

⁷⁴ (IZ) School in South Korea – Learn about their education system. *90 Day Korean*.

⁷⁵ (IZ) KEDI (Korean Educational Development Institute), 2017

⁷⁶ (IZ) OECD, 2018

⁷⁷ souhrnný název pro předponu, příponu, kořen a koncovku

⁷⁸ LEE, 2019, 27–52.

*Konglish*⁷⁹ je termín používaný pro angličtinu přizpůsobenou korejskému prostředí.⁸⁰ Tento termín je sloučeninou názvů obou jazyků. *Konglish* neodpovídá gramatice a slovní zásobě, která charakterizuje standardní angličtinu, a proto bývá některými Korejci a cizinci odsuzována jako špatná znalost anglického jazyka.

Angličtina jako světový jazyk hraje důležitou roli ve vývoji korejského jazyka. Nejenže angličtina v Koreji získala velkou přízeň, faktem je, že současně přispívá k relativnímu poklesu používání čínských znaků a slov, která byla kdysi symbolem vzdělanosti a sofistikovanosti.⁸¹ V dnešní době můžeme anglická slova najít v názvech ulic, zábavních parků i produktů, viz Tabulka č. 2.⁸²

Tabulka 2 – Příkladový slovník přejatých slov⁸³

<i>Air conditioning</i>	<i>Eokchon</i> ⁸⁴	Klimatizace
<i>Keyboard</i>	<i>Kchibodu</i> ⁸⁵	Klávesnice
<i>Everland</i>	<i>Eborendu</i> ⁸⁶	Everland ⁸⁷
<i>Dress</i>	<i>Duresu</i> ⁸⁸	Šaty
<i>Sign</i>	<i>Sain</i> ⁸⁹	Podpis

Angličtinu je třeba chápat nejen jako cizí jazyk, ale jako jazyk, který je aktivně přijímán a lokalizován Korejci.⁹⁰ Výuka tohoto jazyka však působí velké problémy v korejském vzdělávacím systému. Učitelé angličtiny se při výuce nejvíce zaměřují na znalosti potřebné k zodpovězení otázek u zkoušek a kladou větší důraz na čtení, porozumění textu a znalost gramatiky než na konverzační dovednosti. Nad rámec studia ve školách, se

⁷⁹ Konglišťina

⁸⁰ HADIKIN, 2014, vol 62.

⁸¹ SHIM, 1994, , 225-244.

⁸² LAWRENCE, 2012.

⁸³ vlastní

⁸⁴에어컨

⁸⁵ 키보드

⁸⁶ 에버랜드

⁸⁷ Zábavní park

⁸⁸ 드레스

⁸⁹ 사인

⁹⁰ LEE, 2019, 27–52.

mnoho žáků obrací na soukromé instituty zvané *Hakwon*⁹¹, aby vykompenzovali nedostatek kontaktu s rodilými mluvčími.

2. 2. 6 Čínské znaky v korejštině

Čínské znaky v korejštině se nazývají *Hanča*⁹². Zavádění čínských znaků v Koreji bylo postupné. Nejprve se začaly používat k označení osobních jmen a zeměpisných názvů, později ke zdokumentování důležitých událostí, až nakonec každý, kdo chtěl zastávat veřejný post musel ovládat klasickou čínštinu. Dnes téměř všichni Korejci mohou svá jména zapsat pomocí písma *Hanča*.

Výrazným posunem v používání znaků bylo rozšíření buddhismu na Korejském poloostrově. Ale nebyly to buddhistické náboženské texty, které podpořily rozšíření znaků, ale čínská čítanka *Text o tisíci znacích*.⁹³

S rozdělením poloostrova nastala i diverzifikace v používání znaků *Hanča* v severní a jižní části poloostrova. Zatímco na jihu byl přechod od smíšeného systému k zápisu pomocí samotné abecedy *Hangül* plynulejší, na severu bylo v roce 1948 na příkaz *Kim Ir-Sen*⁹⁴ zakázáno používat čínské znaky a okamžitě se přešlo na horizontální levo-pravý zápis, na rozdíl od dřívějšího zápisu vertikálně shora dolů a zprava doleva.

V současnosti se na středních školách v Jižní Koreji učí 2000 základních čínských znaků. V dnešní době se ale *Hanča* používá velmi zřídka, protože korejština jako jazyk se v posledních dvou dekadách odvrací od vlivu čínštiny. Kombinace *Hanči* a *Hangülü*⁹⁵ v jednom slově bývá nejčastěji používána v žurnalistice.

Pro znázornění uvádím příklad znaku *Hanča*, který je poměrně běžný.

Obrázek 1- Příklad čínského znaku v kombinaci s *Hangülem*⁹⁶

시간

⁹¹ 학원

⁹² 한자. Čínské znaky v korejštině.

⁹³ 천자문. (IZ) Hanča. *Wikiwand*.

⁹⁴ 김일성

⁹⁵ Viz Obrázek č. 1.

⁹⁶ vlastní

Schéma 1 - znak : 인⁹⁷ , který vyslovujeme v korejštině jako *In*

Tento znak začíná levým tahem směrem dolů a končí pravým tahem vytvářejícím rozvětvení. Často se používá jako poslední písmeno (znak) slova ve významu „osoba“ příkladem použití tohoto znaku je slovo 人간 = *Ingan* (neboli člověk, osoba, lidství).

V tomto případě se znak 人 vyslovuje jako *In* a tvoří slovo v kombinaci s *Hangül* znakem 간, který vyslovujeme jako *Gan*. Tento znak připodobňuje postavu chodícího člověka.

Důležité je také zmínit, že znak 人 pochází z tradiční čínštiny a je používán i v japonském *Kadží*, znak má ve všech třech jazycích stejný význam avšak jinou výslovnost.⁹⁸

2. 2. 7 Korejské písmo

Jelikož byla dnešní Čína⁹⁹ nejvyspělejším regionem¹⁰⁰ na Dálném Východě¹⁰¹, její vliv zasahoval mimo jiné i do vývoje kultury korejského poloostrova. Vliv byl tak silný, že až do poloviny 15. století, bylo v tehdejším království *Čoson* používáno výhradně čínské písmo pro písemné záznamy. Korejšтина existovala pouze v mluvené formě. Klasická čínština byla oficiálním psaným jazykem, stejně tak jako latina byla oficiálním psaným jazykem většiny středověké Evropy.¹⁰²

Králi *Sedžongovi* se připisuje vynález nového abecedního systému korejštiny. Čínské znaky byly nahrazeny zjednodušenou formou 40 znaků. Psané znaky odrážely polohu jazyka v ústech. Podle historických údajů tato nová abeceda znamenala, že prostí občané a ženy již nebyli vyloučeni ze vzdělávání, protože do té doby měli pouze mužští příslušníci vyšších tříd společnosti dostatek zdrojů, studijních materiálů a času

⁹⁷ V překladu člověk, osoba. (IZ) Kanji, Day 4. *Daily Kanji*.

⁹⁸ JANOŠ, 1984.

⁹⁹ Čínská lidová republika.

¹⁰⁰ s rozvinutými odvětvími : filozofie, náboženství, hudby aj.

¹⁰¹ Označení pro skupinu asijských států, obvykle: Čína, Japonsko a Korea, ale i Indonésie, Malajsie, Filipíny, Thajsko, Laos a Vietnam.

¹⁰² KIM-RENAUD, 1997.

k náročnému studiu čínského písma. I nejvyšší vrstva obyvatelstva však měla obvykle omezenou gramotnost a pouze učenci z řad šlechty¹⁰³ a náboženských představitelů byli schopni číst a psát plynule.

Mnozí odborníci se domnívají, že král *Sedžong* mohl být silně ovlivněn konfuciánskými principy, a tudíž si uvědomoval, že každému členovi společnosti by mělo být umožněno získat alespoň základní znalost písma. Událost vzniku této abecedy, by mohla být označena za nejvýznamnější singulární¹⁰⁴ událost v korejské historii.¹⁰⁵

Král *Sedžong Veliký* nastoupil na trůn korejské dynastie *Čoson* v roce 1418 a vládl až do své smrti v roce 1450. Byl a dodnes je jednou z nejvýznamnějších osobností korejské historie, na jeho počest bylo vybudováno množství monumentů. Jedním z nich je například *Sedžongdewangrung*¹⁰⁶ muzeum, pavilon postavený v roce 1977 na památku velkých děl krále *Sedžonga*. Návštěvníci zde mohou nalézt portréty krále *Sedžonga*, soudobé knihy nebo vědecké a hudební nástroje.¹⁰⁷

Další památkou je masivní socha¹⁰⁸, tyčící se v *Soulu* od roku 2009. Pod tímto monumentem se nachází podzemní výstavní síň s expozicí věnovanou jeho životu a nesčíslným úspěchům. *Sedžong* je také ztvárněn na korejských bankovkách s 10 000 wonovou hodnotou.¹⁰⁹

Korejský král *Sedžong Veliký* má mnoho společného s českým panovníkem Karlem IV. Oba králové byli velmi sečtělí a oblíbení vladaři, kteří projevovali zájem zlepšovat životy svých poddaných. Paralelně s událostmi v českých dějinách, měl vynález korejského písma obdobný pozitivní dopad na pozdvižení národní hrdosti, jako ustanovení češtiny úředním jazykem^{110, 111}.

¹⁰³ 양반 také *Jangban*. Úřednická šlechta v Koreji do začátku 20. století.

¹⁰⁴ Jedinečný.

¹⁰⁵ LEE, 2002 27-52.

¹⁰⁶ 세종대왕릉. Muzeum a hrobka krále *Sedžonga* obnovená v 1977.

¹⁰⁷ (IZ) Introduction of Hangeul and King Sejong relics. *National institute of korean language*.

¹⁰⁸ Viz. Obrázek č. 2.

¹⁰⁹ HANDEL, 2016.

¹¹⁰ Společně s latinou a němčinou.

¹¹¹ PAPOUŠKOVÁ a LOVČÍ, 2014.

Obrázek 2 – Socha krále Sedžonga¹¹²

Obrázek 3 – Král *Sedžong* znázorněn na 10 000 KRW¹¹³ bankovce

Každoročně na 9. října, v *Den Hangŭlu*, si Jihokorejci připomínají vznik své abecedy. Nejpozoruhodnější na *Hangŭlu* je, že teoretické základy písma, stejně jako doba a okolnosti jeho vzniku, jsou zcela přesně zaznamenány. Král *Sedžong*, s pomocí několika rádců, vynalezl toto písmo v roce 1443 a vyhlásil jej v roce 1446. Tvary samotných písmen byly vybrány na základě vědeckých principů, velice sofistikovaně jsou do tvarů písmen zakomponovány artikulační pomůcky. *Hangŭl*, jak také bylo záměrem je písmo jednoduché na naučení, dokonce jeden ze *Sedžongových* poradců s nadsázkou prohlásil, že moudrý člověk by se jej zvládl naučit během rána a hloupý během týdne.¹¹⁴

Oficiálně vydaný dokument popisující nové písmo se nazýval *Hunmindžongum*¹¹⁵, v překladu *Systém správných zvuků pro vzdělávání lidí*.

¹¹² (IZ) Statue Of King Sejong The Great. *The Seoul guide*.

¹¹³ (IZ) Currency 10 000 Won, *Bank of Korea*.

¹¹⁴ KIM-RENAUD, 2021.

¹¹⁵ 훈민정음. Viz. Obrázek č. 4.

Obrázek 4 - *Hunmindžongum*¹¹⁶

V tabulce č. 3 jsou znázorněny všechny existující souhlásky a samohlásky v korejské abecedě *Hangŭl*. Jsou rozděleny podle barev a v pravém sloupci uvádím českou transkripci každé z nich.

Dnešní podoba korejského písma a jeho česká odborná transkripce.

Tabulka 3 - Korejské písmo *Hangŭl* (viz příloha)

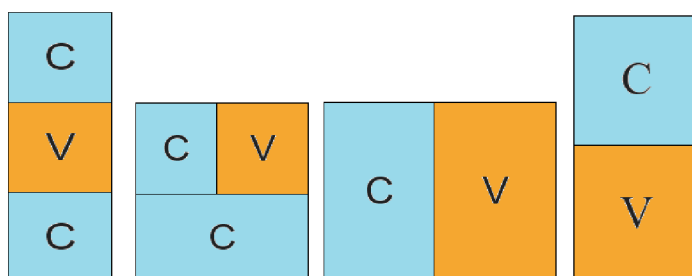
ㄱ	KK	ㅏ	A
ㄴ	N	ㅑ	JA
ㄷ	T/D	ㅓ	Ŏ (O)
ㄸ	TT	ㅕ	JŎ (JO)
ㄹ	L/R	ㅗ	O
ㅁ	M	ㅛ	JO
ㅂ	P/B	ㅜ	U
ㅃ	PP	ㅠ	JU
ㅅ	S	ㅡ	Ŭ (U)
ㅆ	SS	ㅣ	I
ㅇ	NG	ㅈ	Ä (E)
ㅈ	Č/DŽ	ㅊ	JÄ (JE)
ㅉ	ČČ	ㅌ	E
ㅊ	ČCH	ㅋ	JE
ㅋ	KCH	ㆁ	WA
ㆁ	TCH	ㆆ	WÄ (WE)
ㆆ	PCH	㆏	Ö
㆏	H	㆑	WŎ (WO)
		㆒	WE
		㆓	Ü
		㆔	ŬI (UI,I)

¹¹⁶ Korejšтина, učebnice *Hangŭlu* z doby *Chosonu*. (IZ) Remembering King Sejong's contributions on Teachers' Day. *Korea.net*.

Dnešní podoba písma *Hangŭl* se velmi liší od toho, který vytvořil král *Sedžong*. Původní písmo například neobsahovalo souhlásku „o“.

Hangŭl, přestože je hláskovým písmem, je uspořádán do slabičných bloků, které mají příčinná pravidla psaní a čtení. Pro znázornění jsou na obrázku č. 3 uvedeny čtyři příklady základních slabičných bloků. Pozice souhlásek a samohlásek jsou rozděleny podle barev a označeny počátečními písmeny anglických názvů pro souhlásky a samohlásky, C¹¹⁷ a V¹¹⁸. Přičemž C znázorňuje pozici souhlásek a písmeno V, pozici samohlásek v jednom bloku.

Obrázek 5 - Slabičné bloky¹¹⁹ (viz příloha)

2. 2. 8 Kaligrafie

V dnešní době je technika umění kaligrafie, v korejštině nazývána *Sŏje*¹²⁰, rozšířena po celém světě. Používá se v oblastech grafického designu, v reklamě, ale můžeme se s ní setkat i na obalech rozličných produktů, na plakátech nebo v módním průmyslu.¹²¹

Kaligrafie má v korejském prostředí dlouhou tradici, již z období *Čosonu*¹²² se zachovalo množství literárních děl. Tyto svazky nejenže přibližují tradiční podobu kaligrafického umění, ale zároveň mohou svědčit o úrovni vzdělanosti kaligrafů a také o socioekonomickém postavení jejich původních majitelů, kteří si je mohli dovolit. Lidová korejská beletrie většinou kolovala v dřevěné ručně psané podobě. Další vydání, prodávaná na tržištích, byla hustě tištěna na šedém papíře a poseta množstvím chyb.

¹¹⁷ Ang. consonant

¹¹⁸ Ang. vowel

¹¹⁹ vlastní

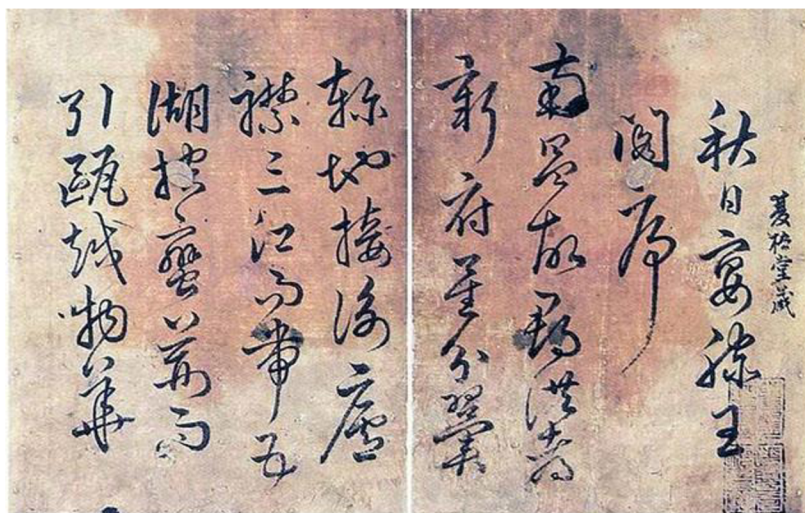
¹²⁰ 서예

¹²¹ LEE a NAM, 2009.

¹²² 조선 nebo 대조선. Poslední a nejdelší dynastie v Koreji, trvala od 1392 do 1910. (IZ) Chosŏn dynasty. *Encyclopedia Britannica*.

Naproti tomu, rukopisy, které kolovaly v paláci, obsahovaly jen pečlivě zpracované kaligrafie na pevném bílém papíře zvaném *Hanči*¹²³. Tento papír byl luxusním zbožím, které si mohli dovolit jen urození mistři kaligrafie. Svazky vytvářené v elitních rodinách se také vyznačovaly vynikajícím rukopisem, i když jejich vazba a papír nebyly tak luxusní jako palácové verze.¹²⁴

Obrázek 6 – *Džungrjujodžangsočchop*¹²⁵, dílo korejského mistra kaligrafie *Han Ho*¹²⁶

Před vznikem *Hangŭlu*, Korejci používali jako vzor pro svou tvorbu výhradně čínské znaky. Později se začala objevovat kaligrafická díla v obou písmech. Historicky byla kaligrafická tvorba oblíbeným tématem hovorů a společenských debatních kroužků.¹²⁷ Prvním krokem k zvládnutí umění kaligrafie je procvičování, kopírování děl a napodobování tahů štětce soudobých mistrů. Tato metoda byla velmi populární během dynastie *Čoson*.

¹²³ 한지.

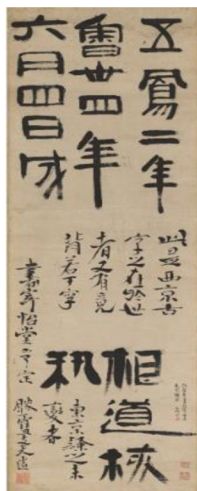
¹²⁴ CHIZHOVA, 2021. 68 - 92

¹²⁵ 증류여장서첩. (IZ) KOREAN CALLIGRAPHY. *World History Encyclopedia*.

¹²⁶ 한호. Královský kaligraf, narodil se 1543 a zemřel 1605. (IZ). KOREAN CALLIGRAPHY. *World History Encyclopedia*.

¹²⁷ (IZ) Letters show Hangul's broad history. *Korea Joongang Daily*.

Obrázek 7 – Kopie ozdobných znaků pečeti od mistra kaligrafa *Kim Džong-hui*¹²⁸ z pozdní dynastie Čoson¹²⁹ (viz příloha)

3 Analýza

V této práci byla využita kombinace kvantitativních a kvalitativních metod sběru dat. Nástroje použité pro vytvoření analýzy produktu zahrnují SWOT analýzu rozšířenou o krátký průzkum trhu.

Následující část této práce je věnována analýze zpracování obsahu, za pomoci rešerše¹³⁰, a vybrané kapitoly *Systém korejských škol a korejština* prototypu knihy *99 zajímavostí z Koreje* – jak jsem při psaní práce postupovala, z jakých materiálů jsem vycházela či v čem se má verze knihy liší od své předlohy. Zahrnu i stručnou charakteristiku zajímavostí jednotlivých kapitol.

3.1 Analýza zpracování obsahu

V knize *99 zajímavostí z Japonska* pojednává pátá kapitola o japonském školství a jazyku. Systém korejských škol je velmi podobný tomu japonskému, a tedy i rozdělení tematických okruhů bude v knize *99 zajímavostí z Koreje* podobné, proto první čtyři zajímavosti v této kapitole mají identickou strukturu jako předloha mého návrhu. Korejskému písmu *Hangül* se věnuji v podkapitole 65. Při tvorbě obsahu jsem nejprve

¹²⁸ 김정희. Narodil se 1786 a zemřel 1856, nejznámější korejský kaligraf 19. století.

¹²⁹ (IZ) Korea and Chinas shared history of calligraphy: Exhibit shows how masters of the art perfected their craft. *Korea Joongang Daily*.

¹³⁰ Metoda vyhledávání informací o určité problematice z dostupných zdrojů na základě konkrétního požadavku.

důkladně prostudovala obsah japonského modelu, abych si udělala jasnou představu, jak by měla korejská verze produktu vypadat. Pomocí metody brainstormingu jsem vytvořila seznamy termínů a hesel souvisejících s tématem mé práce a vyselektovala jsem ty nejvhodnější. Při předběžném shromažďování dat jsem pracovala nejen s texty na akademické úrovni, ale i s rozličnými internetovými zdroji – odbornými i laickými články a blogy. Také jsem se inspirovala svými vlastními vzpomínkami a zkušenostmi z mého pobytu v Jižní Koreji. Dalšímu postupu se podrobněji věnuji v analýze zpracování vzorové části prototypu.

3.2 Analýza zpracování kapitoly *Systém školství a korejština*

V této části bakalářské práce se věnuji analýze tvorby produktu 99 zajímavostí z Koreje, kapitola *Systém školství a korejština*. Kapitola se skládá z 8 podkapitol řazených dle předlohy prototypu.

Podkapitola *Vývoj korejských škol a korejština* se zabývá historickým vývojem školství v Jižní Koreji, stejně jako v předloze se zaměřuji podrobněji na 19. století a také uvádím některé problémy se kterými se školství potýká i dodnes.

Podkapitola *Jesle a mateřské školky* uvádí jihokorejské předškolní vzdělávání a jsou zde zmíněna i Dětská centra.

Podkapitola *Systém základních a středních škol* obsahuje informace o výukovém systému, kurikulu a je předložena i tabulka o systému školství pro lepší orientaci čtenáře.

Podkapitola *Studium na vysokých školách* uvádí univerzitní a vysokoškolské vzdělání, přijímací řízení a také vysoce prestižní SKY univerzity.

Podkapitola *Korejština a její vztah v angličtině* byla zařazena, jelikož je trend přejímání anglických slov do korejského jazyka vysoce aktuálním a stále roste. V podkapitole je přiložena i příkladová tabulka přejatých a lokalizovaných slov vycházejících z angličtiny.

Podkapitola *Čínské znaky v korejštině* je opět zařazena po vzoru předlohy a obsahuje popis kombinace čínského znaku s korejským znakem v jednom slově. Zmíněn je i fakt o rozdílech ve čtení čínských znaků v jiných jazycích i přes zachování jeho významu.

Podkapitola *Korejské písmo* se zabývá jeho vznikem a jeho tvůrcem. Obsahuje tabulku s českou transkripcí a větší množství obrázků, jsou použita přirovnání k české historii.

Poslední podkapitola s názvem *Kaligrafie* se zabývá historií a změnami v kaligrafickém umění. Zařazeny jsou dva obrázky znázorňující díla slavných korejských mistrů kaligrafie.

4 SWOT Analýza

SWOT analýza slouží k systematickému a přehlednému zachycení poznatků o objektu analýzy, v mém případě produktu knihy 99 zajímavostí z Koreje. Název analýzy se skládá z počátečních písmen anglických slov pro silné stránky¹³¹, slabé stránky¹³², příležitosti¹³³ a hrozby¹³⁴.

Nejdříve jsem vytvořila praktickou část své bakalářské práce, následně jsem pečlivě prostudovala shody a odlišnosti s předlohou, protože ji považuji za produkt, který ve svém záměru uspěl na knižním trhu. Pak jsem zkoumala průběh samotné SWOT metodiky z rozličných zdrojů, abych mohla s jistotou říct, že v rámci možností tato analýza bude mít náležitou strukturu, a budu schopna ji fakticky vyhodnotit.

SWOT analýza bývá stále častěji implementována jako metoda vyhodnocování dat v akademických textech. Nejčastěji je využívána jako nástroj pro účely plánování. Jako metodologie strategického určování pozice byla SWOT analýza rozšířena i mimo firmy do mnoha odvětví. SWOT je školiteli a konzultanty z různých oborů doporučována i jako vyučovací nástroj. Metodika je všeobecně využívána kvůli své jednoduchosti a osvědčila se jako nástroj ve vývojovém procesu.¹³⁵

SWOT doslovně znamená silné a slabé stránky, příležitosti a hrozby. Dokončení SWOT analýzy pomáhá identifikovat hrozby, kterým produkt čelí, naznačuje způsoby, jak minimalizovat dopady slabých stránek a zároveň zdůrazňuje jeho silné stránky. Dokonce umožňuje určit jeho budoucí potenciál a konkurenceschopnost.

¹³¹ Ang. strenghts

¹³² Ang. weaknesses

¹³³ Ang. opportunities

¹³⁴ Ang. threats

¹³⁵ HELMS a NIXON, 2010.

Zatímco příležitosti a hrozby se obvykle týkají vnějšího prostředí, silné a slabé stránky pomáhají analyzovat produkt samotný. Jelikož se chci zaměřit na celkový obraz, v této části zvažuji jak interní, tak externí síly, které mohou ovlivňovat potenciální produkt.

Svou analýzu jsem zahájila rozdělením jednotlivých komponentů na:

Silné stránky

Slabé stránky

Příležitosti

Hrozby

Specificky SWOT analýzu zde užívám, protože zkušenosti odborníků v oblasti strategie plánování napovídají, že formulace plánu může být v realitě poměrně nepravidelná a průměrný produkt obvykle při uvedení na trh nedosahuje dokonalosti. Tato metodika je v realitě nejlépe proveditelná, protože má logickou a jednoduchou strukturu.¹³⁶

Jednotlivé sekce jsem vyplňovala dle subjektivního úsudku a v neposlední řadě jsem se rozhodla metodiku rozšířit o průzkum trhu. Rozšířením jsem chtěla zjistit: povědomí zákazníků o knižním trhu, zájem průměrného čtenáře o specifické téma a o potenciální produkt.

1. Silné stránky

Přehlednost: Zhotovená publikace by se měla skládat, podobně jako předloha, ze sedmi tematických okruhů a obsahovat 99 podkapitol, které představují jednotlivé fakty. Jednoduchá struktura obsahu umožní snadnější orientaci v textu.

Poutavé zpracování: Kniha je psaná populárně-naučnou formou, její obsah je pro čtenáře snadno pochopitelný, a tedy také přístupný každému. Zhotovená kniha by měla obsahovat větší množství fotek a obrázků než předloha, aby čtenářům lépe přiblížila realitu.

Autentičnost: Některé tematické okruhy čerpají z osobních zkušeností a poznatků, které jsem získala v průběhu studia v Jižní Koreji. Mé vlastní dodatky k tématice, ačkoliv nemohou mít stejnou podobu, jako dodatek zkušeného lingvisty, který v oboru působí dlouhodobě, však dodávají knize osobitou kvalitu.

¹³⁶ PICKTON a WRIGHT, 1998.

2. Slabé stránky

Ztráta aktuálnosti: I předloha, kterou je produkt inspirován, postupně přestává být aktuální. Proto je možné očekávat, že v příštích několika letech po publikaci knihy, by fakticky přestávala odpovídat měnící se realitě. Například, kdyby zpracovaná kapitola Systém Korejských škol a korejština byla publikována před deseti lety, neobsahovala by informace z aktuálního kurikula.

3. Příležitosti

Existence slepého místa na trhu: Jelikož doposud stejný produkt na českém trhu není, existuje volný prostor. V opačném případě, kdyby byl trh zahlcen podobnými produkty, nebylo by velmi efektivní tuto knihu publikovat. Díky tomu, že na trhu je ale nedostatek této české literatury, produkt má potenciál vzbudit vyšší poptávku.

4. Hrozby

Hrozba konkurence: Uvedení produktu na trh ,v případě, že by byla vydána obsahově podobná publikace ještě před jeho dokončením, by mohlo být velmi nevýhodné a nákladné. Očekávatelný zisk z prodeje v tomto případě, by byl nízký.

Úpadek trendu: Může nastat situace, kdy zájem o korejské reálie klesne.

Závěr

Cílem této práce bylo vytvořit část produktu 99 zajímavostí z Koreje v takové podobě, aby mohl a být návrhem pro verzi, ve které by v případě dokončení mohl být publikován. Dalším cílem bylo podat detailní analýzu postupu při zpracování produktu pro usnadnění procesu tvorby publikace. V práci jsem v první kapitole představila předlohu produktu, knihu 99 zajímavostí z Japonska. Na ni jsem navázala praktickou částí, ve které jsem pomocí brainstormingové metody zpracovala obsah knihy. Následně jsem rešeršní metodou zpracovala kapitolu s názvem *Vzdělávání v Jižní Koreji*. Ta obsahuje sedm podkapitol, které jsou v návaznosti na předešlé části číslovány od čísla padesát devět.

Do teoretické části práce jsem zahrnula popis postupu při zpracování obsahu a SWOT analýzu. Součástí rozšířené SWOT analýzy dále byl průzkum trhu, který jsem provedla na vzorku 20 českých respondentů. Ačkoliv výsledky průzkumu přinesly cenné informace pro účely této bakalářské práce, kvantitativně byl vzorek malý, proto bych navrhovala, v případě vzniku reálného projektu, aby byl průzkum proveden opětovně na větším vzorku potenciálních zákazníků. Jelikož se ale nezaměřuji cíleně na marketingový a obchodní proces uvedení publikace na trh, můj průzkum byl dostačující.

Zpracovanou analýzou jsem vytvořila návod pro potenciální budoucí zpracování. V průzkumu trhu jsem potvrdila, že respondenti vnímají současnou nabídku podobných titulů o Jižní Koreji za neuspokojující a větší množství publikací v češtině by bylo čtenáři oceněno.

Resumé

The aim of this bachelor's thesis was to create a prototype of a book called *99 Interesting Facts About Korea*. The book is meant to show the beauty and diversity of Korean culture and to attract Czech readers with an interest in said culture.

First, I introduced a book which served as a template for my product. Then, in practical part of my thesis, I created the product's table of contents and one of its chapters called „Education in South Korea“. In this chapter I described Korean language, alphabet and schooling system.

In a theoretical part of my thesis, I analyzed the process of creating my product, described the decisions I made while creating it and reasons behind them. I also presented a design of how the remaining parts could look like. I analyzed my product by a SWOT analysis and evaluated its results.

Lastly, I reached a conclusion, that Czech respondents feel the lack of similar publications and would appreciate more literature about Korean culture in Czech language.

Seznam použitých pramenů a literatury

- (IZ) Currency 10 000 Won, *Bank of Korea* [online]. Dostupné z: <https://www.bok.or.kr/eng/main/contents.do?menuNo=400173>
- (IZ) Education System in South Korea. *Scholaro pro* [online]. Dostupné z: <https://www.scholaro.com/pro/Countries/South-Korea/Education-System>
- (IZ) Hanča. *Wikiwand* [online]. Dostupné z: <https://www.wikiwand.com/sk/Han%C4%8Da>
- (IZ) CHOI, MURPHEY a SETH. Education Fever: Society, Politics, and the Pursuit of Schooling in South Korea. *Journal of Asian Studies* [online]. 2003.
- (IZ) Chosŏn dynasty. *Encyclopedia Britannica* [online]. [cit. 2019-09-25]. Dostupné Z: <https://www.britannica.com/topic/Choson-dynasty>.
- (IZ) Introduction of Hangeul and King Sejong relics. *National institute of korean language* [online]. Dostupné z: https://www.korean.go.kr/eng_hangeul/data/002.html
- (IZ) Kanji, Day 4. *Daily Kanji* [online]. [cit. 2015-07-29]. Dostupné z: <http://dailykanjipractice.blogspot.com/2015/07/kanji-day-4.html>
- (IZ) KEDI (Korean Educational Development Institute), *Brief Statistics on Korean Education* [online]. 2017. Dostupné z: <https://kess.kedi.re.kr/eng/publ/view?survSeq=2017&publSeq=4&menuSeq=0&itemCode=02&language=en>
- (IZ) KEDI Korean Educational Development. *A Window Into Korean Education* [online]. 2017. Dostupné z: https://www.salzburgglobal.org/fileadmin/user_upload/Documents/2010-2019/2018/Session_603/2018_A_Window_into_Korean_Education.pdf
- (IZ) Kim Chŏng-hui. *Encyclopedia Britannica* [online]. [cit. 2022-01-01]. Dostupné Z: <https://www.britannica.com/biography/Kim-Chong-hui>.
- (IZ) Korea and Chinas shared history of calligraphy: Exhibit shows how masters of the art perfected their craft. *Korea Joongang Daily* [online]. [cit. 2018-11-06]. Dostupné Z : <https://koreajoongangdaily.joins.com/2018/11/06/koreanHeritage/Korea-and-Chinas-shared-history-of-calligraphy-Exhibit-shows-how-masters-of-the-art-perfected-their-craft/3055222.html>
- (IZ) Korean Calligraphy. *World History Encyclopedia* [online]. [cit. 2016-09-15]. Dostupné z: <https://www.worldhistory.org/image/5679/korean-calligraphy/>.
- (IZ) Letters show Hangeul's broad history. *Korea Joongang Daily* [online]. [cit. 2015-05-03]. Dostupné Z : <https://koreajoongangdaily.joins.com/news/article/article.aspx?aid=3003753> 2015
- (IZ) Ministry of Education & Human Resources Development. *Education in Korea* [online]. [cit. 2004-04-22]. Dostupné z: <http://www.moe.go.kr/en/etc/hrd.html>.
- (IZ) OECD. *Population with tertiary education*. [online]. 2018. Dostupné z: <https://data.oecd.org/eduatt/population-with-tertiary-education.html>

- (IZ) Remembering King Sejong's contributions on Teachers' Day. *Korea.net* [online]. [cit. 2021-05-19]. Dostupné Z: <https://www.korea.net/NewsFocus/HonoraryReporters/view?articleId=198324>
- (IZ) Rhee. *The importance of creativity education in Confucian culture. Maximizing human potential* [online]. [cit. 1995-08-05].
- (IZ) School in South Korea – Learn about their education system. *90 Day Korean* [online]. [cit. 2022-05-04]. Dostupné z: <https://www.90daykorean.com/school-in-south-korea/#elementary-school-in-south-korea>
- (IZ) Statue Of King Sejong The Great. *The Seoul guide* [online]. Dostupné z: <https://www.theseoulguide.com/statue-of-king-sejong-the-great/>
- (IZ) The School Curriculum of the Republic of Korea. Annual Report [online]. [cit. 2004-04-19]. Dostupné z: <http://www.content.moe.go.kr/eng/engmoebbs/curriculum.htm>
- (IZ) Three quarters of parents support teachers' corporal punishment. *Korea Times* [online]. [cit. 1999-05-16]. Dostupné z: http://www.corpun.com/krsc_9905.htm.
- (IZ) What are the top SKY universities and why does everyone want to get there? *World.UZ* [online]. 2018. Dostupné z: https://world.uz/en/blog/view/chto_takoe_top_universitetov_sky_i_pochemu_tuda_mechtaet_po_past_kazhdyy
- Hadikin. *Korean English: a corpus-driven study of a new English*. (Studies in corpus linguistics - Vol. 62, John Benjamins Publishing Company, 2014.
HANDEL, “*Learn to Read Korean: An Introduction to the Hangeul Alphabet*”. 7th Int. Particle Accelerator Conf. (IPAC' 16), Busan, Korea, May 2016.
- HELMS, Marilyn M a NIXON, Judy. *Exploring SWOT analysis—where are we now? A review of academic research from the last decade*. *Journal of strategy and management*, 2010.
- CHIZHOVA, Ksenia. *II The Texture of Kinship: Vernacular Korean Calligraphy*. *Kinship Novels of Early Modern Korea*, 2021, 68-92.
- JANOŠ, Jiří. *99 zajímavosti z Japonska*. Praha: Albatros, 1984.
- KIM, Kwan S. *The Korean Miracle (1962-1980) Revisited: Myths and Realities in Strategy and Development*, Kellogg Institute Working Paper, 1991.
- KIM-RENAUD, Young-Key. *The Korean Alphabet*, 2021.
- LAWRENCE, C. Bruce. *The Korean English linguistic landscape*. *World Englishes*, 2012, 31.1: 70-92.

LEE, Hakyoon. *Konglish? Or Multilingual Practice? An Investigation of Subtitles in Korean TV Shows*, *The Korean Language in America*, 2019, 27–52.

LEE, Jun-Ho a NAM, Dong-Hyun. *Korean Calligraphy as a Matter of Cultural Content*.

한국콘텐츠학회 ICCC 논문집, 2009, 731-734.

LEVENT, Faruk a PEHLIVAN, Meral. *Confucianism's influence on ethics education in South Korea*. *Journal of Human Sciences*, 2017, 321-330.

LI, Defeng. *It's Always More Difficult Than You Plan and Imagine': Teachers' Perceived Difficulties in Introducing the Communicative Approach in South Korea*, *TESOL Quarterly*, 1998, 677–703

maturity, and child academic achievement. *Gifted International*, 1993, 8(1), 32-37.

Oh-Hwang. *Linkage between home environments, child psychosocial*

PAPOUŠKOVÁ, Eva a LOVČÍ, Radovan aj. *Korea, země hledící do budoucnosti*. Praha: Fraus, Velvyslanectví Korejské republiky v České republice, 2014.

PARK, J. S. *Konglish as a cultural practice: Reconsidering the English language in South Korea*. *International Journal of TESOL Studies*, 2021, 3.3: 138-152.

PARK, J. Y. *Diagnosis of public education and measures to provide quality education*, 2002.

PICKTON, David W a WRIGHT, Sheila. *What's swot in strategic analysis? Strategic change*, 1998, 7.2: 101-109.

SETH, Michael J. *Education Fever: Society, Politics, and the Pursuit of Schooling in South Korea*. University of Hawai'i Press, 2002.

SHIM, Rosa Jinyoung. *Englishized Korean: Structure, status, and attitudes*. *World Englishes*, 1994, 13.2: 225-244.

SCHNEIDER, B a LEE, Y. *A model for academic success: The school and home*. 1990. *Environments of East Asian students*. *Anthropology and Education Quarterly*, 21(4), 358-377.

STEVENSON, H. W a LEE, S. Y. *Contexts of achievement: A study of American Chinese and Japanese children*. *Monographs of the Society for Research in Child Development*, 1991, 55.

STROM, R., DANIELS, S. a LEUNG, A. *Parental expectations in Hong Kong*. *Journal of Instructional Psychology*, 1988, 15(1), 12-16.

YOON, K. *The Change and Structure of Korean Education Policy in History*. *Italian Journal of Sociology of Education*, 2014, 6(2), 173-20